

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravništvo:

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-

ogerske dežele:

celoletno . . . K 25—

polletno . . . K 12:50

četrtletno . . . K 6:50

mesečno . . . K 2:10

Za **Nemčijo:**

celoletno . . . K 28—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za **oglas (inzerate)** se

plačuje od četverstopne

petit vrste po 12 h, za

večkrat natis primeren

popust.

Posamezna št. stane 10 h.

Št. 210.

Telefonska številka 65.

Celje, v petek, 16. septembra 1910.

Cekovni račun 48.817.

Leto II.

Pasivna rezistenca na Južni železnici.

(Dopis iz železničarskih krogov.)

Celje, 15. septembra.

Koalicija društev železniških uradnikov, ekspedijentov in dela vlakovodjev je imela 14. septembra dopoldne na Dunaju svojo sejo in sklenila naznaniti upravnemu svetu Južne železnice, da začne 14. septembra popolnoma pasivno rezistenco, ako se ji v seji upravnega sveta, ki je vršila isti dan, ne dovolijo sledeče zahteve: 1. Izključenje dveh gotovih uradnikov pri ravnateljstvu Južne železnice iz vseh vprašanj, ki se tičejo perzonalu. 2. Opuščenje kazenskih odredb proti uradnikom. 3. Pravomočna izjava uprave, da v soglasju z vodstvom koalicije in osebne komisije dovoli vse zahteve uradništva (po izboljšanju plač in glede draginskih doklad), ki so se stavile v zadnjih sedmih osebne komisije in sicer 8. sept. 1908, 14. julija 1909 in 24. ter 25. junija 1910. 4. Koalicija bode v sporazumu z osebnimi komisijami predložila odgovor Južne železnice o izpolnjenju zahtev uradništva posebnemu zaupnemu shodu železn. uradništva, ki se ima vršiti dne 16. oktobra 1910. Uradništvo hoče financijalen položaj Južne železnice v toliko upoštevati, da bi se naj uvedli vsi poboljški, kateri so upeljani na državnih železnicah, uvedli tudi na Južni železnici. Finančni efekt pa bi naj nastopil še le 1. januarja 1912.

Upravni svet je na to odgovoril, da se bodo te zahteve deloma »študirale«, deloma ob »gotovem« času izpolnile — in tako je došlo do pasivne rezistence. Ta beseda, slovenski prilično »tih odpor«, ne pove lajku veliko; temveč pa pomenja za onega, ki ta »tih odpor« izvaja. Pasivna rezistenca ni nobeno nasilno, temveč pravno utemeljeno sredstvo. Kajti kedo more uradniku zabraniti, da bi se ne držal natančno službenih predpisov? In sicer tako natančno, kakor se jih pri navadnem naglem poslovanju ne more držati, da bi ne zadrževal in oviral prometa. Uradništvo dela torej pri pasivni rezistenci nekaj, kar bi moralo delati redno in vedno. Dela pa to sedaj zaradi tega, da bi doseglo pri upravnem svetu Juž. železnice isto, kar mu je že davno obljubljeno. Ali se naj da uradništvo večno voditi za nos?

Govori se, da so simpatije prebivalstva navzlic grozečim neprijetnostim na naši strani. Od simpatij samih pa seveda nimamo ničesar ako puste mero-dajni činitelji, da se smatra Južna železnica izključno za molzno kravo krščenih in nekrščenišnih židov in da stremje vse »sanacijske akcije« vedno le za tem, da bi se zvišale dividende in bi ne trpeli posamezni milijonarji škode.

Resnica je, da se tako važno promet. sredstvo kot je Južna železnica, ne sme smatrati za zgolj privatno izkoriščevalno podjetje temveč za javno napravo, pri kateri se ima v prvi vrsti skrbeti za one, ki jo nujno rabijo in za one, ki skrbijo z velikim naporom za to, da ta naprava gladko in brez vsake nevarnosti funkcionira. In to smo mi uradniki in vsi usluž-

benci sploh. Za nas se ni zavzel doslej nikdo temveč smo se borili sami proti upravnemu svetu in njegovim izvršujočim organom, kateri se niti toliko ne brigajo za nas, da bi naše upravičene in že obljubljene zahteve v dolgih treh letih preštudirali! Opozorili smo na nje upravni svet še o pravem času; ali gospodje so ostali v letoviščih in se niso ganili — zato pa smo tem bolj energično sedaj spregovorili mi. In ako smo že prijeli za tako nevarno in ostro orožje ko je tih odpor, potem ga tudi ne popustimo, posebno sedaj ne, ko stojimo ravno pred ogromnim jesenskim prometom, ko ima Južna železnica in pa javnost sploh največji interes na tem, da promet redno funkcionira. Zastopniki industrije, obrti, kmetijstva, tujskega prometa pa naj govore sedaj vsaj besedo v našo korist! Saj ne store tega za nas, temveč za — se.

Kakor poročajo jutranji listi z Dunaja, so se vršila včeraj celi dan posvetovanja zastopnikov uradništva z upravo Južne železnice, ki pa niso došla do nobenega uradništva zadovoljivega konca. Uprava je rekla, da hoče nekatere glavne zahteve izpolniti, glede ostalih pa hoče rešitev naznaniti do 1. novembra. S tem pa se zastopniki uradništva niso zadovoljili, zato se pasivna rezistenca nadaljuje.

Socijalistično organizirani uslužbenci se pasivni rezistenci doslej niso pridružili, dasi so že od leta 1907 v koaliciji železničarskih društev. Včeraj sta se njihova zastopnika posl. Tomšik in Weigl pogajala separatno z ravnateljstvom Južne železnice. To je priznalo uslužbencem, poduradnikom in slugom znatne priboljške, tako da socijalistični uslužbenci in poduradniki najbrž ne bodo pasivne rezistence uradništva podpirali.

Kolikor se da razbrati iz raznih poročil, se bode pokazal vpliv pasivne rezistence uradnikov in ekspedijentov pri tovarnem prometu. V Gradcu so imeli tovarni vlaki že včeraj precejšnje zamude, istotako na Dunaju in na Tirolskem. Osebni promet še doslej ni tangiran.

Politična kronika.

PROTISLOVANSKI KURZ V AVSTRIJI.

V Rusiji so se pričeli živjeje zanimati za usodo avstrijskih Slovanov. Vodilni ruski list »Novoje Vremja« je priobčila članek, iz katerega navedemo sledeče odlomke: »V Istri nima mnogo deset tisoč Slovanov najmanjših državljanskih pravic. Slovani nimajo tam svojih krvavo potrebnih ljudskih šol; niso pa redki v glavnem mestu kronovine, v Trstu, krvavi napadi na Slovane, pri čemur podpira Italijane avstrijska vlada. V Ljubljani niso potrdili šestič izvoljenega župana Hribarja. Nič boljši ni položaj pri severnih Slovanih. Država pritiska na Čehe s policijsko silo in hoče razrušiti njihovo zgodovinsko kraljevino; oslabiti hoče Slovence in njim vzeti vsak

predpogoj za razvoj in napredek. Hrvate in Srbe razdvaja — slednje še obtožuje veleizdaje. Vprašanje je, ali se bode mogel ta kurz dolgo obdržati ali ne.« Ta izvajanja so tem zanimivejša, ker so izšla pod uredništvom grofa Witteja ...

VOJNA NA BALKANU?

Mladoturki kažejo od dneva do dneva jasneje, da niso prav nič boljši ko toliko psovani staroturki; njihova nasilnost napram slovanskim narodnostim v Turčiji in napram malim slovanskim državicam postaja vedno očitnejša. Položaj se je tako poostiril, da je vsak hip pričakovati vojne. To mladoturki tudi žele in hočejo; to priznavajo popolnoma odkrito. Jeden njihovih najuglednejših listov piše: »Ako želimo stalen mir na Balkanu, se moramo vendar že enkrat odločiti za jedno žrtev in zadati svojim sovražnikom tak udarec, da si 20 let ne odpomorejo od njega. Turčija mora to učiniti v interesu svojega prestiža in svetovnega mira. Bolje je, da se to zgodi danes kakor jutri. Turški topovi morajo gromko spregovoriti, drugače ne bomo imeli miru ...«

IZ POLITIČNEGA ŽIVLJENJA NA HRVAŠKEM.

Včeraj se je tudi formalno izvršila združitev Frankove skupine pravašev s klerikalci okrog Hrvatstva (furtimaši). Frankovci in klerikalci so zbrovali najprej ločeno, potem pa so došli klerikalci v »Starčevičev« dom in tam se je z velikim navdušenjem proklamirala fuzija. Nova stranka se bode zvala »hrvaška stranka prava«; predsednik stranke se ni izvolil, pač pa osmeročlanski odbor za vodstvo stranke. Časnikarjev niso pustili na zborovanje; osrednji organ nove stranke bode »Hrvatsko pravo.« — Kakor poroča »Pokret«, se bode nova koalicijska hrvatska stranka imenovala »hrvaška samostalna stranka.«

MINISTERSKI SVET O ARGENTISKEM MESU.

Včeraj popoldne je imel ministerski svet sejo, na kateri je sklenil, da se obrne na ogersko vlado glede dovoljenja za uvoz 10.000 ton mesa. Prodaja argentinskega mesa bo samo dovoljena, ako se bo navedla provenienca.

ČRNO MORJE NEUTRALNO?

Ruski listi javljajo, da se je turška vlada, podpirana od Angleške, obrnila na vesile, da bi bilo Črno morje proglašeno kot nevtrarno. Listi protestujejo z vso odločnostjo proti takemu načrtu.

DOPOLNILNA DRŽAVNOZBORSKA VOLITVE NA ČEŠKEM.

Pri včerajšnji dopolnilni državnozborni volitvi v Jabloncu je bilo razmerje glasov tako - le: socijalni demokrat Grubenecker 4776 glasov, nem. radikalec Glöckner 3744, kandidat nemško - nacionalne delavske stranke Prediger pa 1726 glasov. Treba je ožje volitve, ki se ima vršiti 26. t. m. Pri tej bo brez dvoma zmagal nemški radikalec Glöckner. Zanimivo je, da je bil pri splošnih volitvah l. 1907 takoj brez ožje volitve izvoljen socijalno - demokratski kandidat, ki je dobil takrat 5717 glasov.

LISTEK.

Institutka.

Roman.

Spisal Fedor Gradšnik.

Po prstih je stopal proti vratom... postal nekoliko in poslušal, če morda kdo prihaja... Nato je šel k oknu... nagnil se globoko doli in gledal, gledal nervozno in pazljivo na vse strani... Videl je, da ni nikjer nikogar... le doli v pritličju je slišal Kamilov glas... pred njim je varen, njega ni bilo še nikdar tu gori v tej prašni in motni dvorani...

Hlastno je odprl zopet miznico in privlekel precej velik zvezek popisanih listov iz nje... Popisani so bili ti listi z drobnimi, komaj čitljivimi črkami in videlo se je na rokopisu, da ni bil spisan v zadnjem času, kajti prve strani so bile že precej zamazane, dočim so bili poslednji listi sveži in novi...

Oskarju so plesale vse črke pred očmi... v silnem razburjenju je premetaval posamezne liste in naenkrat je padlo izmed njih nekaj trdega na tla. Prestrašil se je ter se urno sklonil k tlem... Zavita je bral je ono stvar in jo položil na mizo... Zavita je bila v tenak, bel papir in kar nehote so pričeli Oskarjevi drobni prsti odvijati neznan predmet...

In naenkrat je držal v roki že precej obledelo, motno sliko... in čimdalje jo je gledal, tembolj so se mu širile oči, tembolj mu je gorel obraz...

Kakor kip je sedel na svojem prostoru, držal v roki obledelo fotografijo... in gledal, gledal...

Slednjič je stresel z glavo, segel vnotranji žep svoje suknje in privlekel iz njega zavitek pisem... Odprl je enega izmed njih — in držal je v roki mal medaljonček, v katerega je uprl svoj pogled...

»Ali je mogoče?...« je vzkliknil na to, »moj bog, kako je to mogoče?... Kako prideš ti med listine gospoda Erazma, ljubljena mati moja?... Da, ti si to, o mati, ti in nikdo drugi!...«

In pričel je poljubljati starinsko fotografijo svoje matere, ki je revež ni nikdar poznal, in debele, vroče solze so mu kapale na razgreto lice...

»Mati, oj mati«, je zdihoval siromak, »zakaj si me zapustila tako zgodaj, zakaj me nisi vzela s seboj tja v večnost v neznanu daljo!...«

In gledal je zopet sliko v svojem medaljonu in ono v Erazmovih listinah... poljubil sedaj eno, potem zopet drugo... in pozabil je na vse, pozabil na akte in zgodovino, pozabil na Erazma in na Heleno.

Srce pa mu je krvavelo ob misli na njo, ki mu je dala življenje, a je ni poznal nikdar in nikoli... Vedel je o nji le toliko, kolikor mu je povedal Kamilo, a saj tudi on ni vedel mnogo... In sedaj je našel njeno sliko in Erazmovi miznici, v tisti miznici, v kateri je imel stari graščak privatne stvari, o katerih ne bi rad, da bi prišle med svet in v javnost... — — —

Velike, vroče solze so mu rosile na bolno lice... slednjič si je zakril obraz in plakal kakor dveletno dete...

Tiho in mirno je bilo vsenaokrog... le glasno ihtenje nesrečnega Oskarja je odmevalo po dvorani in bilo je kot bi jokali mrličji v grobnici...

Naenkrat se je dvignil, poravnal si svoje dolge lase in stopil je z obema slikama k oknu ter ju zopet opazoval... s steklenimi, izbuljenimi očmi... In pritisnil ju je zopet na ustna in ju vroče in strastno poljubljal...

V srcu pa se mu je začelo dvigati nekaj silnega in sovražnega, srd in bol, jeza in sovraštvo: vse to se je združilo in se izlilo silno in strašno iz njegove duše... Stisnil je pesti, te svoje drobne koščene prste je stisnil v jezne trde pesti... in z zobmi je zaškripal tako grozno, da bi se prestrašil, če bi ga kdo slišal... Poprej razgreto lice pa je postalo mrtvaško blede... kosti na licu so mu še bolj izstopile in njegova suha brada je pošastno štrlela naprej. Strašen je bil v tem trenutku, tako strašen kot še nikoli...

In tisti moment se mu je izvilo iz prsij ter se razlilo v grdo in grozno kletev:

»Proklet bodi, kdor te je mučil, mati preljubljena, stokrat proklet, ki ti je uničil mlado življenje!... In če je bil ta človek slučajno tvoj soprog in moj oče... tem huje tem strašneje!... Naj se odpre zemlja pod njegovimi nogami — in proklet naj bo na večne čase!...«

Po teh besedah je zavladal mir in molk v širni dvorani... le odmev, votel in grozen je donel Oskarju na uho...

DROBNE POLITIČNE NOVICE.

Delegacije za rešitev skupnega proračuna za 1. 1910 se skličejo dne 16. oktobra.

Češko - nemške upravne konference se prično v torek dne 20. septembra v Pragi. Udeležijo se jih tudi češki radikalci.

Turški ministerski svet namerava odstaviti grškega patrijarha Janeza zaradi sklicanja patrijarhat-skega narodnega zbora.

Štajerske novice.

v Štajerski deželni zbor. Vodilni nemški listi v Gradcu samo kratko citirajo izjave slovenskih listov, ne da bi dostavili tudi jedno besedico o stališču deželnozborske večine k obstrukciji. Zanimivo je, da so umolkni vsi napadi na slov. obstrukcioniste in da se prav nič ne povdarja znano šovinistično nemško nacionalno stališče, da se obstrukcije ne bodo na noben način odkupilo. „Gr. Tagbl.“ ve poročati o pogostih konferencah dež. odbornika Robiča z dr. Korošcem; o rezultatu ni bojda Nemcem ničesar znanega. Zelo verjetno je, da se bode kriza še za nekoliko sej deželnega zbora zavlekla, ker se bode predlagal vedno neutralen dnevni red, proti kateremu ne bode mogoča obstrukcija. — „Narodna stranka“ je odložila nameravane shode, na katerih zavzame stališče glede obstrukcije v štaj. deželnem zboru, na prihodnjo nedeljo 25. sept.

Dr. Verstovšek in cena drevesca. V Št. Janžu na Vinski gori so na zadnjem shodu prosili kmetje poslanca dr. Verstovška za posredovanje, da dobijo cenejša drevesca iz drevesnice v Celju. »Slovenski Gospodar« javlja sedaj: »Poslanec dr. Verstovšek je storil korake v tem oziru in nam javlja, da so lepa drevesca za posestnike na prodaj po 70 vinarjev ... Res pa je, da so drevesca bila na prodaj že pred Verstovškovim »posredovanjem« po 70 vinarjev in da so imela tudi zadnje leto isto ceno, kar ve vsakdo kdor jih je kupoval. Verstovškovo »posredovanje« je toraj samo prazna židovska reklama ali pa — debela laž »Sloven. Gospodarja«. V takem »delovanju« za ljudstvo je res težavno konkurirati z dr. Verstovškom!

Pevski odsek »Celjskega Sokola« priredi jutri v soboto 17. septembra ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih Sokolskega doma zabavni večer. — S tem uljudno vabi vse brate člane in prijatelje sokolstva, da se v obilnem številu udeležijo domače zabave. Na zdar! Vadijski zbor »Celjskega Sokola«.

v Ustanovni občni zbor celjske podružnice »Prosvete« se vrši v ponedeljek dne 19. sept. in ne danes kakor je bilo napovedano.

v Obsojen celjski policaj. Kakor smo poročali, je razžalil celjski policaj Schwarz na nečuden način slovenske četovodje na javnem prostoru pred celjskim kolodvorom. Tega žaljenja četovodje seveda niso mirno požrtli temveč so vložili proti vročekrvnemu germanu v policijski suknji tožbo. Pri prvi obravnavi minuli torek je trdil naš ljubi Švarc, da so bili četovodje „nemirni“ in se je skliceval na Derganca kot pričo zato. Obravnava se je na to preljudila in še le sinoči končala. Schwarz je bil konečno obsojen na 10 kron globe ali 24 ur zapora. Svojo službo bode ta možak seveda v Celju dalje opravljal, dasi je na tako očividni način pokazal svoje sovraštvo proti Slovencem. V Celju je namreč vse mogoče!

V Škalah se po poročilu klerikalnih listov ustanovi poštna oddaja.

Iz Keblija na Pohorju. Našo župnijo bo kmalu zapustil mož, kateremu smo dolžni v slovo malo spominščico. To je naš nadučitelj Jak. Pukmeister. Mnogo zaslug si je stekel pri nas v času svojega 13letnega bivanja med nami (od leta 1897—1910), za katere mu bodo dobri župljani vedno hvaležni in ga ohranili v trajnem spominu. On je bil prvi, ki je začel sam za našo občino samostojno slovensko uradovati in opravljati posel občinskega tajnika, kajti poprej je bila naša občina navezana na oplotniško tako, da je hodil tajnik gor k nam, ali pa tudi občinski možje dol v Oplotnico, kjer se je pa, kakor tudi sedaj, vedno le nemškutarilo. Pa tudi naši čebelarji so mu dolžni hvale, kajti le z njegovo požrtvovalnostjo so se povzpeli do tako visoke stopnje čebelarstva. On je bil pri nas prvi, ki nam je začel priporočati novodobne panje ter nas navduševati za to imenitno panogo kmetijstva. Vedno je bil pripravljen, dati kakoršenkoli nauk in poučiti vsakogar o čemurkoli. Srčna mu hvala za to! — Hvaležni učencem.

V Cirsaku pri Št. Ilju so bili pri občinskih volitvah izvoljeni slovenski kandidati. To je najbolj severna slov. občina na Štajerskem.

v Trboveljski „Sokol“ priredi to nedeljo dne 18. sept. javno telovadbo in veliko ljudsko veselico pri Forteju na Vodah. Vspored je sledeč: 1. Ob pol 1. sprejem bratskih društev na kolodvoru. 2. Sprevod na telovadišče. 3. Ob 3. uri javna telovadba na Fortejevem travniku. 4. V Fortejevi dvorani veselica s srečolovom, plesom itd. — Pozivamo nujno okoliška sokolska društva in njihove člane, da pohite v nedeljo v Trbovlje! Slavnost velja za odgovor na klerikalno izzivanje minulo nedeljo.

v Poročil se je 15. tm. g. Ivan Zorenč, trgovec iz Desiniča, z gđ. Ljudmilo Tombah iz Št. Jurja ob j. žel. l

v V Dovškem pri Rajhenburgu je umrl dne 13. tm. 86-letni veleposestnik g. Franc Kralj. Bil je spoštovani in blag mož.

Gornji grad. Pri jubilejni veselici C. M. podružnice v Mozirju so se udeležili javne telovadbe tudi gornjegrajski telovadci in so s svojimi vajami želi burno ploskanje in priznanje. S tem nastopom so pokazali, da so dani glavni pogoji za obstoj in uspešno delovanje sokolskega društva, ki se ima v kratkem ustanoviti v Gornjem gradu. Ni se treba bati, da bi jelo sčasoma pešati, hirati in bi slednjič zaspalo, ker dotični telovadci so prožeti s sokolskim duhom in se bodo vedno zavedali svoje dolžnosti. Telovadnica se namerava zgraditi že prihodnje leto, seveda ako bodo možje v Gornjem gradu in okolici, umevajoč pomen tega prekornega društva, izdatno prispevali v ta namen.

Iz Gornjegograda nam pišejo: V nedeljo zvečer je šel kmečki fant J. Peglič domu v Radmirje. Srečal ga je drug fant Nežik in ga je vprašal, kako mu gre. Pegliča so isti dan neki fantje hudo pretepli in mislil si je, da je bil tudi Nežik med njimi, zato ga hoče vleči. Potegnil je nož in je Nežika parkrat težko ranil na vratu in prsih. Ranjeni fant je na mestu obležal in so ga morali nesti domu. Peglič je zaprt.

Na Polensaku pri Ptujju se snuje podružnica štajerske kmetijske družbe.

Toča je pobila v torek minolega tedna popoldne med Polensakom in Vel. Nedeljo po vinogradih še večino onega grozdja, ki je preostalo od raznih trtnih boleznih. Tudi drugi pridelki, osobito ajda, so močno trpeli.

Čebelarstva podružnica za Št. Jurij in okolice ima svoj izvanredni občni zbor v nedeljo 18. t. m. pri g. Rudolfu Dobovišku. Vsi člani ste najvljudneje vabljeni. Začetek točno ob 3. uri, v slučaju nezadostnega števila članov se zboruje pol ure pozneje pri vsaki udeležbi. Odbor.

Iz Dobja pri Planini. Sprejmite spet nekaj iz naših zapuščenih krajev. Naš župnik Vurkelec (pač Burkelec, ker samo burže vganja!) je sfahtal od faranov 3000 K. Obetal je, da kupi za ta denar kaplana, katerega pa ni in ga ne bo. Zopet drugih 3000 K je sfahtal, češ da bo stavil kaplanijo, pa si le farovž razširja. Dokler ni imel Vurkelec komande v občini in v odboru, se je gospodarilo s 50% občinskih doklad, zdaj pa jih moramo plačevati 110%. Prej se je plačevalo občinskemu tajniku 160—200 K na leto, zdaj se plačuje 300 K, kljub temu, da so v občini zmogne osebe, ki bi tudi za prejšnjo plačo to službo opravljale. Tudi Vurkelec popoluoma neopravičeno pobira berajo, kar zneso na leto najmanj 200 K, torej v desetih letih 2000 K. Računite dragi bralci, vse te zneske, in prepričali se bode, za kakšno ogromno svoto je že župnik Vurkelec farane v Dobji oškodoval. Da je sovražnik učiteljstva in da je zasejal sovraštvo v Dobji, kakoršnega nihče poprej ni poznal, je žal le prevelika resnica. In to se še imenuje: Kristusov namestnik?

Iz Središča. Nimam namena, kritikovati shod klerikalne „mladine“, ki se je vršil v „obrambo sv. vere“ pod vodstvom prof. Hohnjeca in dež. poslanca Ozmeča, staviti hočem samo nekatera vprašanja: Kdo in zakaj je vpisal Frica (Miroslava) Ploha? Zakaj je vpisala Tomašičeva p. d. Biberičeva Franja Serca, člana napredne mladinske organizacije, in Jožefa Raušla, ki je pri orožnih vajah, torej brez njegove vednosti — v klerikalno organizacijo? Na to odgovorite, potem bomo govorili dalje!

Iz Grobelnega se nam poroča: Kako lepo se je moral obnesti dne 4. t. m. na Ponikvi shod »katoliških« mladeničev, evno zgled: Ko se je pripeljal večerni vlak na Grobelno, zaslišali so se ljuti glašovi, hrapanje »auf biks«, »kuraš« itd. Ljudje so se kar začudeno pogledovali, misleč, kaj in kdo mora to biti. No bila je šentjurska »katoliška« požarna bramba, lepo v kroju pijana, katera se je ravno vračala s shoda v Ponikvi. Delali so ti suroveži take obraze, da bi gotovo ne bilo varno kakemu drugemu zraven njih. Oj ta ljuba katoliška izobraženost! Takšne shode nam dandanes pripravljajo naši duhovniki in vabijo nanje skupaj našo mladino, da se potem pijana slabej obnaša kot neumna živina. Stariši in predpostavljeni, ne puščajte na takšne shode svoje mladine! Popotnik.

Žetale. Komaj je prišel kaplan Kranjc k nam, že je začel s svojim razdiralnim delom. Kaj pravzaprav hoče? Ali mu nismo dovolj narodni? Ali ne izpolnjujemo svojih krščanskih dolžnosti? Ali ne delujemo na gospodarskem in izobraževalnem polju? Naj nam pomaga, a naj ne razdira tega, kar smo si s trudom ustvarili. Ako bi hotel to, bomo mu potrkali na prste tako odločno, da ga bodo minile skomine. Pozor!

Iz Št. Petra pod Sv. Gorami. Poročali ste v »Nar. Listu«, da je bil voljen dne 30. avgusta t. l. županom v Št. Petru pod Sv. Gorami g. Janžez Hudina. Več kakor pet let je že preteklo pri naš od zadnjih občinskih volitev. Pa kaj mislite, da hoče sedaj stari župan dati vaje iz svojih rok? Kaj še! Namesto da bi bil izročil vse občinske posle takoj po volitvi novemu obče priljubljenemu županu poročal je okrajnemu glavarstvu v Brežice, da g. Hudina ni glasom glasovnic, niste vi proglasili po volitvi Hudini podpisali volilni zapisnik v tem smislu ter še prostemu kmetu se tako počenjanje gabi ter se obrčam v imenu soobčanov na sl. okrajno glavarstvo v Brežice s prošnjo, da blagovolji takoj preiskati vso zadevo ter dati tudi nam kmetom pravico. — Kmet iz okolice.

Vzdignil se je ...

Pomislil je za trenutek ... nato pa je začel zopet poljubljati sliko svoje matere, in močile so jo solze, grenke in vroče solze nesrečnega sina ...

»Niti tebe, niti njega nisem poznal. o mati ...« je pričel zopet z obupnim glasom, »in taval sem po svetu sam in zapuščen, brez ljubezni in brez varstva ... Kolikokrat sem se razjokal, videč, kako nežno in ljubeznjivo vro otroci v ljubeči obraz matere ... kolikokrat je zatrepetalo moje srce v bolesti in žalosti, ko sem videl, da celo neumna žival ni sama, ampak da pazi nanjo skrbno oko matere — le jaz, le jaz na širnem svetu nimam matere, ni nimam očeta ...«

Poslednje besede je izgovoril le napol slišno, kajti udušile so jih solze, udušila jih je bol prihajajoča iz njegove ranjene, nesrečne duše ...

V tistem tuenutku je zaslišal peketanje konjskih kopit na dvorišču, stresal se je po vsem telesu in preplašen je pogledal skozi okno ...

V silnem diru je jahal Kamilo preko dvorišča na glavno cesto ... rudeč kot mak je bil njegov obraz, bil je konja s silno jezo in nategoval vajeti kot bi bil sovražnik za njim ... Nagnil se je preko okna in gledal za svojim bratom ... toda ta je že izginil za ogrom grajskega gradiča ... Le jednako merno peketanje konja je še odmevalo iz dalje ter postajalo vedno tišje in tišje, dokler je slednjič popolnoma umolknilo ...

Oskar je stopil za korak od okna in zmajal za-

čudeno z glavo ...

»Kaj to pomeni ...?« je pomislil ... »Čemu odhaja tako razburjen in brez slovesa? ... Zgoditi se je moralo nekaj nenavadnega ... Toda kaj? ...«

Krčevito je držal materini sliki v rokah in strel pred se ...

Tedaj pa je zaslišal, da se bližajo po stopnicah koraki, urni in lahni ...

Zdrnil se je, pomislil nekoliko, potem pa naglo skočil k mizi ... zravnal Erazmove rokopise, del materino sliko nad nje in vse skupaj položil v največji naglici v miznico ter jo urno in hlastno zaprl.

Bil je zadnji čas, kajti baš tedaj so se odprla vrata in v sobo je priskakljala — Helena ...

Oskar je naglo stopil k nji ter ji poljubil roko ... Čutil je, kako vse kipi in vre v njegovi notranjosti, deloma od razburjenosti, deloma vsled Heleninega nenavadnega prihoda ...

»Kaj vam je, Oskar?« ga je vprašala Helena začudeno. »Tako blede ste in roka se vam trese ...«

Pogledala mu je v oči in ga pogladila po njegovih črnih laseh ...

»Vaš prihod, milostiva, vaš nenadni prihod ...« je jecljal Oskar in plašno zrl v Heleno ...

»Ta vas je toliko preplašil, dragi moj filozof?« se je pošalila Helena ... »O, brez skrbi ste lahko, Oskar, nič hudega, verjemite mi!«

Oskar je čutil, da se norčuje iz njega ... iz njenih besed je spoznal to in iz njenega pogleda ... Sram ga je bilo, v dno duše sram, a vedel ni, kaj bi

odgovoril ... V glavi se mu je mešalo tako čudno ... srce mu je utripalo burno in razburjeno ... vsa kri mu je silila v glavo, a vendar mu je bilo mraz, po vsem telesu kljub temu, da so mu stopile potne srage na razbeljeno čelo ...

»Oskar, ali ste bolni?« ga je vprašala tedaj Helena, videč njegov izpremenjeni, koščeni obraz ... In v njenem srcu se je oglasilo nekaj čudnega, usmiljenju podobnega, toda le za trenutek ... Takoj nato mu je položila desnico na njegovo potno čelo, pogledala ga s svojimi velikimi, črnimi očmi tako globoko in ljubeče, njene ustne pa so pričele govoriti tako sladko in ljubeznivo:

»Od ljubezni ste bolni, Oskar, kaj ne, od vroče in iskrene ljubezni? ... In jaz sem tista, radf katere ste bolni, jaz sem ona, ki jo ljubite tako žarko in ognjeno ... Ali nisem uganila? ... Govorite, Oskar, prosim vas, govorite! ... Vzljubilo me je vaše srce, globoko in iskreno me je vzljubilo in zato je postalo bolno ... Ali je tako, Oskar?«

In nagnila se je k njemu, privila se tesno k njegovemu drobnemu, slabemu telesu in Oskar je bil omamljen od njene bližine ...

»Resnico govorite, milostiva,« je dahnil napol slišno ... »Vem, da je greh, a jaz ne morem drugače ... Od tistega dne, milostiva, od tistega krásnega, bajnega dne vas ljubim z vsem ognjem svojega bitja in ni ga trenutka, da ne bi mislil na vas ...«

(Dalje sledi.)

v „Prodana nevesta“ v Londonu. Praški listi poročajo da je uprava londonske „Velike Opere“ naprosila praško „Narodno gledališče“ naj ji in-scenira Smetanovo opero „Prodana nevesta“.

v Čeden „božji namestnik“. Vratislavsko sodišče je te dni obsodilo meniha Jos. Kamero na sedem mesecev ječe, ker je preveč intimno občeval s šolarji. — Kdaj bo neki konec takih čednih činov t. zv. „božjih namestnikov“?

v Delavsko gledališče. V novem Jorku so milijonarji ustanovili gledališko društvo z Vanderbiltom na čelu ter nameravajo postaviti za 15 milijonov kron veliko delavsko gledališče. Vstopnina na posamezne predstave bi znašala samo 60 v in igranje bi se najbolje stva. i.

v Zarota v Moskvi? V Moskvi je policija aretovala 40 dijakov in delavcev. Našla je pri njih mnogo obtežilnega materiala, ki kaže na to, da so bili aretovanci člani obsežne zarotniške družbe.

v Jesenski sejem „Narodno-gospodarske jednote“ v Pragi se otvori dne 17. septembra na praškem. Strejskem otoku in bo trajal 12 dni. Na trgu bo razstavljeno vse, česar človek potrebuje: tekstilno blago, usnje, stroji, igrače, izdelki iz lesa, kovine itd. — vse to pristno češkega izvira. „Narodno-gospodarska jednota“ v Pragi hoče s temi sejmi pripomoči do veljave češkim izdelkom doma in na tujem. Naj bi se za te sejme začeli zanimati tudi Slovenci in se bolj kot doslej ozirati pri svojem nakupu na češke izdelke, kjer ni slovenskih!

v Kolera. Oficijelni komuniké ogrskih oblasti razglasa, da so se pojavili štiri novi slučaji kolere, in sicer izmed teh dva v Mohaču. Komuniké zatrjuje, da se je prigradilo do sedaj na Ogrskem v celem šele 15 slučajeve kolere. Ogrsko časopisje je globoko užaljeno, ker so se avstrijski listi osmelili trdit, da je na Ogrskem središče in ognjišče kolere. — V Schönbergu pri Berlinu sta se prigradila dva slučaja azijske kolere.

Razžaljena papeževa zastopnika. V Santiagu de Chile je nmrl državni podpredsednik Albano. K maši zadušnici je prišel tudi papežev zastopnik in njegov tajnik. Ker so se pa odkazali prvi sedeži zastopnikom tujih držav, ki so jih poslale tja k slavnostim stoletne proslave čilenske republike, sta papeževa zastopnika ogorčena odkorakala iz cerkve. Ponižnost je dandanes pri papeževih zastopnikih popolnoma nezna. stvar.

Kakšni so madžarski župani. Veliki župan Julij Szemszö v Baji je dal aretirati svojega uslužbenca Burthyja radi izsiljevanja. Kmalu se je pa izkazalo, da je Burthy nedolžen, in da se grehi, ki mu jih je očital veliki župan, drže njega samega. Szemszö je zakrivil več goljufij in izsiljevanj. Dokazano je, da je svojega nasprotnika Kreuziga zaprl v občinsko hišo, ter mu z revolverjem grozil, da ga ustrel, če mu ne da večje svote. Ker mož ni imel denarja, ga je pustil veliki župan toliko časa stradati, da je pisal neki dunajski tvrdki, s katero je bil v trgovski zvezi, naj pošlje zahtevani denar na naslov velikega župana. Taki so madžarski župani.

Ukradeni poljubi. Zgodil se časih, da je človek takorekoč elektriziran, kadar sreča lepo, mlado dekle. Najrajši bi skočil k njej, ter ji pritisnil gorak poljub. Ampak to ni vselej varno in bi človek prav lahko prišel navzkriž s kazenskimi paragrafi. Gotovo bi se redkokdaj zgodilo tako, kakor se je zgodilo mlademu Angležu Scoggingsu. Nekega dne se sprehajal Scoggings v Bradfordu, ter opazoval mimo njega drveči svet. Naenkrat mu stopi nasproti krasna miss Ethel Lenford, mlado, zdravo, krasno razvito dekle. John Scoggings je bil vsled njene krasote in živahnosti njenih oči očaran in presenečen. Nevidna moč ga je vrgla proti dekletu, katero je z obema rokama objel, ter ji pritisnil na rubinastni ustni vroč poljub. Miss Ethel se je nenadnega napadalca tako prestrašila, da je skoro omedlela. Sklenila je, da takšna predrznost ne sme ostati nekaznovana, zato je vložila proti vročekrvnemu Johnu tožbo. Pred sodnikom je potem pripovedovalo razburjeno dekle, kako je John Scoggings, kakor volk skočil na njo, ji vrgel roke okrog vratu, ter ji malodane z zobmi izgrizel ustnice. Bil je to prvi poljub, ki ga je dobila od mladeniča, zato je bila tako silno prestrašena, da ni vedela, kje da stoji. „Ali tisti strah še traja?“ jo vpraša sodnik. — „Nič več.“ odgovori gospodična, „sedaj je vse minilo.“ „Torej mislim,“ nadaljuje sodnik, „da tisti poljub ni bil ravno tako grozen zločin in da bo globa 20 frankov dovolj velika kazen za gospoda, ki vam je ukradel poljub. Recimo, da ste vi grdi, potem bi pač dobili mnogo večjo odškodnino. Ker ste pa tako lepi in dražestni, je gotovo, da se gospod Scoggings ni mogel premagati in bi šel najbrž tudi v smrt za vas, če bi mu dali le en sam poljub.“ Gospodična je bila vsled teh sodnikovih besedij nekoliko osramočena, nalahno se je nasmejala, zardela do ušeh ter se zadovoljila z obsodbo. Scoggings je takoj plačal globo, zahvalil se prijaznemu sodniku, ter odšel k staršem gospodične Ethel Lenford. — Čez dva tedna je že bila poroka. Nevarni volk se je izpremenil v ponižno jagnje, ki poljubuje lepo mlado gospo do mile volje.

Vsenemški dijaki izražajo udanost nemškemu cesarjeviču! V Tulnu ob Donavi se je vršil v nedeljo shod avstrijskih vsenemških akademikov. Na shodu so sklenili odposlati vdanostno brzojavko nemškemu cesarjeviču Viljemu. Razume se samo ob sebi, da vladni komikar shoda ni razpustil, ker ga na shodu menda ni bilo.

Obrambni vestnik.

Ljubljanska okolica za Ciril-Methodovo družbo. V zadnjem času je pričela ljubljanska okolica prav pridno delovati za družbo sv. Cirila in Metoda. Podružnice kar tekmujejo med seboj. Tako nam je poslala vrla podružnica na Viču ravno kar čisti dohodek jubilejne veselice v zuesku 610 K 10 vin. Srčna hvala! Rodoljubje naj žive!

Pevska društva, dijaki, pevci, knjigotržnice pozor! Konsorcij Slovenskega Branika je izdal in založil 4. zvezek „Žirovnikovih narodnih pesmi“. Zbirke ni treba hvaliti, saj je dovolj že ime „Žirovnik“. Pripomnimo le, da je tisk prav ličen, oblika knjižice je ista, kakor prvih treh zvezkov, vezana v platno — ter stane 1 K — po pošti 5 vin. več. Sezite po nji, dokler je kaj zaloga. — Naroča se pri upraviščtvu „Slov. Branika“ v Ljubljani, Tržaška cesta 33.

Hmelj.

XII. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA V ŽALCU O HMELJ. KUPCIJI V DRUGIH KRAJIH.

Zatec, 14. septembra. Lahko se reče, da smo z obiranjem hmelja pri kraju, če se tudi tu in tam še spravljajo kaki ostanki. Kar se množine tiče, znašala bode ista 160—170.000 stotov á 50 kg. Kar se kvalitete tiče, ne ugaja glede barve, pač pa glede vsebine in duha. Kupcem bode letos treba manj gledati na barvo, kakor na kvaliteto. Kupčija je postala manj živahna in so se cene za srednje in slabo blago nekoliko znižale. Cena za prima se vzdržuje. Na kmetih se pridno kupuje in sicer po 110—140 K za 50 kg. Obče je mnenje, da je letošnjega pridelka že 50.000 stotov prodanega. Tujih hmeljev tukaj ni v večjih množinah; za neko partijo prima štajerskega hmelja plačalo se je 125 K za 50 kg. Konečno kupčijsko razpoloženje je mirno, cene za prima se vzdržujejo, one za slabše blago pa omahujejo. Cene za prima 130 — 150, za srednje blago 120—130, za slabo 106 — 112 K za 50 kg. — »Saazer Hopfen-Brauer Zeitung«.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

SKLICANJE ČEŠKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

Praga, 16. septembra. »Prager Tagbl.« poroča, da se namerava češki deželni zbor dne 29. septembra sklicati v slučaju, da bode pri češko-nemških spravnihi pogajanjih kaj upanja na uspeh.

BIELOHLAWKOVA AFERA.

Dunaj, 16. septembra. Danes se je nadaljevala obravnava v častni zadevi Bieloahlawek contra Zipperer. Kot prva priča je zaslišan mestni svetovalec Hraba.

Dunaj, 16. septembra. Koresp. »Austria« poroča, da bode dež. odborik Gessman predlagal v nižjeavstrijskem deželnem zboru delegiranje jednega deželnega odbornika, kateri bode vodil v Bieloahlawkovi zadevi preiskavo.

KOLERA NA DUNAJU.

Dunaj, 16. septembra. Na azijski koleri je zbolela 38letna svakinja tesarja Travnicka, ki je zaradi kolere že v bolnišnici.

»CESAR« ROOSEVELT.

London, 16. septembra. Ugledni njujorski list »New York Journal of Commerce« piše, da namerava Roosevelt doseči mnogo več ko predsedništvo Združenih držav v Sev. Ameriki. On bi rad koncentriral vso moč države v rokah centralističnega zveznega sveta in uprave in bi potem prevzel vodstvo iste, tako da bi bil nekronani cesar Zjedinenih držav.

CESAR VILJEM NA JUŽNEM OGRSKEM.

Budimpešta, 16. septembra. Posebni dvorni vlak s cesarjem Viljemom je vozil danes zjutraj ob 5.50 mimo Budimpešte; cesar bo došel v Belje popoldne.

VOLITVE V JUŽNOAFRIKANSKI PARLAMENT.

Johanesburg, 16. septembra. Pri volitvah v južnoafrikanski parlament je izvoljenih 34 nacionalistov, 33 unijonistov, dva delavska in 6 neodvisnih kandidatov.

TRAGIČNA SMRT PESNIKA.

Madrid, 16. septembra. Znani pisatelj ni pesnik Matija Casanova je šel po ulici in se dotaknil slučajno z roko stebra za žico cestne železnice. Steber ni bil dobro izoliran in električni tok je pesnika pri priči ubil.

Tržne cene.

Dunaj, 15. sept. Borza za kmetijske pridelke. V inozemstvu je postala tendenca lena in medla; tudi na tukajšnjem trgu je kupčija skoro čisto mirovala, dasi so cene padle za 5 vin. Ječmen se je držal.

Budimpešta, 15. sept. Žitna borza. Pšenica za oktober K 9'87, pšenica za april K 10'29, rž za oktober K 7'30, rž za april K 7'74, oves za oktober K 7'91, oves za april K 8'27, kornuza za maj K 5'74. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca medla, promet 25.000 stotov, pšenica v efektivu za 5 vin., oves in kornuza za 5 vin. cenjša, ostalo nespremenjeno, termini medli. Vreme lepo.

Trst, 15. sept. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 39 do K 40 za dobavo K 32¹/₂ do K 33¹/₂. Tendence medla.

Praga, 15. sept. Sladkor. Surovi sladkor prompt K —, nova kampanja K 23'55. Tendence: medla, vreme lepo.

Budimpešta, 15. sept. Svinjski sejm Ogrske stare težke 148—149, mlade težke 150—152, mlade srednje 154—158, mlade lahke 160—164 v kilogram. Zaloga 35.000 komadov.

Budimpešta, 15. sept. Mast. Svinjska mast 176, namizna slanina 148.

Trgovski sotrudnik

za mešano stroko se sprejme takoj pri tvrdki **Vincenc Kveder v Žalcu.** — Istotam se sprejme tudi 529 3-1

učenec.

Razglas.

Prostovoljna razprodaja gozdov v Socki, kateri so bili poprej last Zaloške grajščine, se bo vršila v četrtek, dne 22. novembra ob 8 uri dopoldne in sicer se prične prodajati pri Tofantu. Razprodajal se bo gozd nad cesto, kateri leži proti Gor. Ponikvi, t. j. takozvani Rodolf. Proda se tudi še nekaj delov v Brezovem grabnu. V Klavževem grabnu je tudi pet delov gozda za prodati, kjer je posebno debelo bukovo, hrastovo in borovo drevje. 478 -11

V najem se da ali tudi proda radi smrti dobro vpeljana

gostilna in trgovina

blizu železnice ob glavni cesti, zraven dveh covarn. Ima lep vrt, žganjetoč in prodajo tobaka. Natančneje se poizve pri gosp. Ivanu Sulčič, Zidaumost, Štajersko. 509 10 6

Tovarniška zaloga

vsakovrstnega papirja, pisalnih potrebščin, trgovskih knjig, na debelo in drobno pri

Goričar & Leskovšek v Celju

Graška cesta št. 7.

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov po novih predpisih. — Tiskovine za vse urade.

177 88-56